

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :30824082-610-10672222
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

09 Ekim 2024

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EK:
-Dosya (1 Takım)

7/13692
GK 3

**VAN MİLLETVEKİLİ
SAYIN ZÜLKÜF UÇAR'IN
TBMM 7/13692 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİ**

SORULAR:

Dünyada sadece Van Gölü'nde yaşayan endemik balık türü İnci Kefalinin üreme dönemi olan 15 Nisan-15 Temmuz tarihleri arasında Van Gölü havzasında avlanma yasağı uygulanarak balık türünün neslini sürdürmesi amaçlanmaktadır. Bu kapsamda balıkların üremesinin önündeki riskler ortadan kaldırılmak istenmektedir. Ancak basına yansıyan verilere göre Devlet Su İşleri Van Bölge Müdürlüğü İnci Kefalinin en önemli üreme sahası olan Akkoprü Deresi'nde iş makineleriyle kontrolsüz çalışmalar yapmış ve balıkların bıraktığı yumurtalara büyük zarar vermiştir. İnci kefali tuzlu ve sodalı suda yaşayabilen bir balık türü ve bu dönemde neslini sürdürmek için gölden tatlı su yataklarına doğru göç etmektedir. Dere ve akarsulardan Van Gölü'ne akan tatlı suların akışının tersine yüzerek farklı tatlı sulara geçen inci kefalleri, yumurtalarını bu tatlı su yataklarına bırakarak yeniden göle dönmektedir. Yumurtaların dere yataklarına bırakılmasından sonra yavru inci kefalleri de annelerinin izinden göle dönerek yolculuğu sonlandırmakta ve bir üreme sezonunu daha böylece tamamlamış olmaktadır. Ancak bahsi geçen temizlik çalışmasının bir sonucu olarak Akkoprü Deresinde bırakılan yumurtalar bu döngüyü tamamlayamamıştır. Devlet Su İşleri eliyle yapılan çalışmanın bir balık katliamı olduğuna dikkat çeken Van Çevre Tarihi Eserleri Koruma Araştırma ve Geliştirme Derneği Başkanı Ali Kalçık, İnci Kefalinin üreme dönemi olduğunu ve en önemli üreme alanının da göle doğru akan, tatlı su taşıyan Akkoprü Deresi gibi dere yatakları olduğunu belirterek, yapılan kontrolsüz çalışmanın balıklara verdiği zararı işaret etmektedir.

Bu bağlamda;

- 1) Yukarıda aktarılan iddialar hakkında elinizdeki veriler nelerdir?
- 2) İnci Kefalinin üreme sürecinde av yasağı yanında hangi tedbirler alınmaktadır? Bu tedbirlerin ihlaline yol açan kamu hizmeti ve faaliyetleri takip edilmekte midir?
- 3) Bakanlığınızca bu konunun denetimi yapılmakta mıdır?
- 4) DSİ'nin yaptığı temizlik çalışmasında inci Kefalinin üreme şartlarında meydana gelen zararın bilançosu ortaya çıkarılmış mıdır?
- 5) Bakanlığınızca söz konusu çalışmanın yarattığı tahribatın ortadan kaldırılması için ne tür çalışmalar yapılmış veya yapılması düşünülmektedir?
- 6) Çalışma alanınızın dışında kalmakla birlikte, inci Kefalinin neslinin sürdürülmesi için risk oluşturabilecek kamu hizmeti ve faaliyetlerinin kontrollü yapılması için diğer bakanlıklarla ortak çalışmalarınız bulunmakta mıdır?
- 7) Bu konudaki çalışmalarınız nelerdir?

CEVAP:

Van Gölü ve çevresinde bulunan doğal varlıkların korunması amacıyla; Akköprü Deresinin Van Gölüne döküldüğü alan; Bakanlığımızca tescil edilen "Sürdürülebilir Koruma ve Kontrollü Kullanım Alanı Doğal Sit Alanı" içinde kısmen kalmaktadır.

Bu çerçevede; Van Gölü ve çevresinde bulunan doğal güzelliklerin, tarihi ve kültürel kaynakların, biyolojik çeşitliliğin, sualtı, su üstü canlı ve cansız varlıkların bütüncül şekilde korunması ve gelecek nesillere aktarılması, koruma-kullanma dengesi içinde sürdürülebilirlik anlayışı çerçevesinde bölgenin ekonomik gelişmesini sağlamak ve çevre bilincini artırmak amacıyla Yönetim Planı hazırlanması hedeflenmekte olup, Van Gölünün daha verimli yönetilmesi ve korunması için 2025 yatırım programı kapsamında yönetim planı çalışması yapılması planlanmaktadır.